

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Megszűnt a budapesti ellenzéki lapok ellen indított hajszá. A szocialista pártvezetés által felbujtogatott nyomdászok, akik valóban a legműveltebb munkások belátták, hogy esztelen dolgot cselekedtek, mikor a saját érdekeik ellen törtek.

Bolond dolog is volt ez. A nyomdászok szétrombolták a gépeket, összerobították a szedőszekrényeket, amelyek az ő mindennapi kenyerüket biztosítják. Ez éppen olyan, mintha a saját hajlékát gyújtja meg valaki, vagy a kenyerét dobja a pocsolyába.

Nem kárhoztatjuk a megfélemlített munkásokat. Elvégre is őket félrevezették, megfélemlítették a lelketlen izgatók, akik valóssággal örvöngenek, mióta szövetségben állnak a kamarilla-zsoldos szemétnéppel.

Ma a rikkancsujság vezető helyén „Az átok” című vezető cikket közli Jánosi Zoltán ref. lelkész ur. Az örök szeretett papja a cikkében is a töle megszokott, széles modorban bujtogat. Akasztani akar a szeretet papja. Az izgatókat akarja felakasztatni, akik a polgárság és a munkásság közt a viszálykodás magát elhíntették.

Helyes. Föl kellene akasztani őket sorban. Megérdemelnék, mert iszonyatos bűnt követtek el a magyar nemzet ellen.

De elmékedjünk kissé az akasztás előtt. Debrecenben az általános, titkos és egyenlő szavazati jognak nem volt ellene senki a város három képviselőjének beazámolója után. Mindhárom követünk mellette nyilatkozott. Mégis mi történt? A nyílt, egyenes, őszinte nyilatkozatok elhangzása után éppen Jánosi Zoltán lelkész ur volt az, aki a munkásságot elidegenítette a polgárságtól, ő bujtogatott társaival a népgyűléseken, a szakgyűlésekben, a megrendelt tüntetések alkalmával és ahol csak szerét ejthette. Ha ő és társai nem ékelték volna magukat a polgárság és munkásság közé, ma már a testvéries egyetértés létrejött volna.

Am most tessék felakasztani vagy felakasztatni a bujtogatókat!

Tisztelt szedő barátaink! Mihelyt valakinek mincs igaza, menten maga ellen fordít mindenkit, a ki csak az igazság kedvéért állott mellette — s ne feledjék, hogy

ma Magyarországon az önök egyelőre fogyatékos erején kívül a munkásság ügyének igazi támasztéka az igazságos érzésű s az orrokun túl látó embereknek egyfelől erős támogatása, másfelől gyenge védekezés. Ha ez a támogatás elmarad s ez az ellentállás új erőbe kap: önök csak pusztítani tudnak, nem teremteni, s a pusztítást senki kevésbé nem tudja kibővíteni, mint a hazánkban minden nyugatországbelinél szegényebb és szervezettelenebb munkásság. Volt a közelmúltban egy pár balul sikerült erőpróbájuk, mely akkor is óvatossá tehetné önököt, ha még eszközeikben is annyira igazuk volna, mint a mily kevésbé van igazuk, s mint amennyire a legveszedelmesebb tüzzel játszanak, mikor a sajtó s a véleményszabadság megfajtásával taktikáznak!

Engedékenység nélkül kompromisszum nincs s az teljesen kizárt dolog, hogy a nemzet képviselőinek a többsége megadja magát. Különös kizárt dolog most, a mikor mindenki meggyőződhetett a felől, hogy a bécsi törekvések a magyar alkotmány s ennek összes biztosítékainak az elkobzására irányulnak. Kompromisszum másképpen nem létesülhet, mint nemcsak az eddigi megállapított nemzeti követelmények teljesítése mellett, de ezenkívül most már oly biztosítékok szerzésével, melyek minden időre megakadályozhatják, hogy a mostanihoz hasonló abszolutisztikus törekvések megkísérhetők legyenek.

Általános választói jog.

Magyarországon kormányképesé lett a — ravasz fufang s vezetni akar. Fertőző hangjával s erőszakos tetteivel hódító utra kelt. Utjában lerombol minden szemérmét. Gazsággal, gonoszszággal akar elfojtani minden tisztességet, minden igazságot. Az erkölcsöt árucikknek tartja, pénzt ígér érte s fertőzőbe hajtja.

Gyalázat a korra, melyben ilyen tehet. Gyalázat a nemzetre, amely ilyen eltűr!

Meghamisítva ma még a napugár is!

Hamisaké a hang s övék a hatalom! S a hol a hatalom, ott ma az igazság!

A hamisság az igazság köntösét öltötte magára s szemérmetlenül hivalkodik vele.

Ezuttal csak az általános választói jogot hozzuk fel.

A Kristóffy-lovagok szája kiabálása szerint nem az a kérdés, ki érez a néppel, ki akar annak jót, hanem hogy ki van Kristóffyval, ki tartozik az ő bandájába. Mert aki együtt van ezzel a bandával, barátja a népnek s aki ellene van, ellensége a nép minden óhának.

Tagadhatatlan, hogy az általános választói jog legelső óhaja, vágya a népnek. De mi azt is azonnal hozzá tesszük, hogy óhajta ez minden emberiesen gondolkozó magyar embernek is.

Ugy akartuk, hogy kiemelve legyen ez a szó: emberiesen, mert meggyőződéseink szerint csak emberiesen gondolkozás kell ahhoz, hogy a jogot nemcsak kiabáljuk, hanem minden taktika nélkül s minden utógondolat nélkül komolyan követeljük is.

Emberiesen gondolkozunk mi is s követeljük is az általános választói jog törvénybe iktatását. Utógondolat nélkül való igaz érzésünk s gondolkozásunk ez.

Nemcsak most, hanem az volt a múltban s az lesz a jövőben is.

Am a Kristóffy-féle érdekszövetkezet szerint mi s a függetlenségi párt ellensége vagyunk a népnek s ellensége vagyunk az általános választói jognak is, mert ellensége vagyunk a császári szolgálhadnak, a magyar alkotmány, benne a népjogok pusztító horodájának!

Hja Kristó ur derék, becsületes ember! Csak mi s velünk együtt nemzetünk többsége vagyunk árulói önvéréinknek!

Mi, kik a népnek vagyunk legközelebbi gyermekei, akik a népből születtünk, akiknek bölcsője sáros kunyhóban, szurós szalmán ringott, mi nem ismerjük népünknek ezernyi baját, ezernyi vágyát, mi nem szeretjük öntestvéreinket, mi nem akarjuk annak a javát! Mi nem, hanem a tábornagy

Szeret ön? olcsón finom tartós férfi- és fin ruhát vásárolni keresse fel a GERŐ nagy áruházat. Debrecen, Piac-u. 61. most újonnan épült III. emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-utcával szemben.

Hrabéczy-nél a festett és tisztított férfi ruhákat szakember javítja és vasalja.

ur, s Kristóffy a nép barátai, a magyar népek jóakarói!

Mintha vak volna a nép egy kis töredéke. Vakságot mutat szemére s lelkére is.

Hiszen csak végig kellene néznie elfogulatlanul azon a csapaton, mely ma barátjának jöttévőjének ordítja magát!

Akik félrevezetve, eltévedtek s segítői lettek a nemzetellenes császári ügyvivőségnek, felocsudnának ezeknek igazi mívoltukban való látására. Viszszatérnének a nemzeti ügy, a nép ügye mellé!

Akarjuk, követeljük az általános választói jogot, de nem ocsmány, önző taktikából s nem önző célokból, hanem becsülettel, magyar emberhez illő igaz őszinteséggel.

Magyar nemzet vagyunk s akarunk maradni. Hát ennek a nemzetnek is vannak jogai, még pedig éltető jogai! A császári hadak ezt nem ismerik el. Tagadásuknak követelik — feltétlen s örökre szóló hódolatunkat, gyáva lemondásunkat. Cserébe ígérnek általános választói jogot.

Mit tesz ez mást: mozoghatunk, ahogyan akarunk, csak előbb vágjuk le, adjuk oda nyelvünket s mind a két kezünket!

Emberietlen alku, csunya árkvánás!

Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt vezérének cikke felnyithatta a higgadt nép szemét.

Ki a barát, ki az ellenség: nem kell keresnie.

Akarjuk, követeljük az általános választói jogot. Akarjuk, hogy a nép legyen alkotmányunk cselekvő alanya, de csak nyelvünk épségével tartásával s karunk teljes erejével, mert ezek nélkül egész nemzetünk benne a nép is csak hitvány

bábája lenne a mindenkori s mindig cudar önző hatalomnak.

Értse meg ezt az a néptöredék, mely ma ravasz fufangnak hisz. Ne legyen a nép önmagának rontó ellensége.

Sorsfordulat.

Egy meglehetősen bizarr gondolatot rögzítünk most e cikk elejére. Ha Euripides, a görög tragédiáiról dicső irásának ez a legmodernebb alakja, ha ugyan helyénvaló it ez a kifejezés, a maga nagy világlátásával a magyar nemzet most folyó drámájának cselekvőjét intőznie s egy harmonikus kibontakozást keresnie, akkor ezt csakis a saját rendszerével érthetné el, melyel új kor szakot teremtett a görög tragédiában. Ez a rendszer a deus ex machina.

A XX-ik század magyar válságának politikai Euripidese vajjon miben keresné és találná meg a deus ex machinát? Kétségkívül a Fejérváry-kormány hathatós elváltatásában. És ezzel meg volna oldva a létünk és vágyaink nemzeti drámája, mert a darabban urdom bukása egyet jelentene a mi törökvőink diadalával.

A legfőbb drámairól azonban, a királyok és népek ura, aki ott székel a szférikus magasságok ormán és szuverén önkénytelenséggel a világragédia euripidés fordulatait, akként rendelkezait, hogy a magyar nemzet önmaga alkotta elhatározással terelje jobbra vagy balra történeti végzetét s utjában deus ex machinák föl ne tarlóztathassák, de előbbre se vihessek. S most, hogy mégis egy hatalmas sorsfordulat küszöbén állunk, abban nincs semmi dramaturgiai fufang, sem irói ötlet, ez egyedül és kizárólag a nemzeti lélekből lesűrődött igazságok órványosulásának a következménye.

A magyar nép törhetetlen ideális egységének és minden erőszakot legyőző hatalmas küzdelmének immár jelentkeznek az örvendés tünetei. A király bizalma megrendült Fejérváryban s ekként a törvénytelen kormány állása is bizonytalanná vált. Ez a legújabb politikai szenzáció, melyet Bécsből röpitett világgá a táviró. Gautsch osztrák miniszterelnököt megbuktatja a törvényhozás összeállításának a verziója az álta-

lános választói jog ellen, Fejérváry törekvéseinek nyakát szegi a magyar parlament állásfoglalása a népjogok mellett. Mily különös ellentét s mily óriási tanulsága van benne fejlődéstörténetének. A mi Magyarországot a demokratikus államformát nemzeti erővel és turalommal töltvén meg, a saját történelmi rendeltetésével összhangban a szociális reformoknak tág teret is enged, addig a világtörténet legreakcionáriusabb elemeiből összetakolt Ausztria a haladás szellemének lehelletétől is összebuzd.

Fejérváry különben már haza érkezett Budapestre s holnap miniszterelnök lesz, a mely véglegesen dönt a kabinet álláspontja felől. A darabontok ugyanis összekülönböztek maguk között, egy kis „alkotmányjogi” kérdés fölött, a mihez különben a lelkiismeretnek is van némi köze. Lányi és Kristóffy minden áron fel akarja osztatni a Házat. Luxác és Vörös ellenben nem. Fejérváry közösen áll és ingadozik, kétség ahhoz mindazonáltal nem férhet, hogy elterjesztéseit a királynak a Kristóffy szellemében tette meg. Az uralkodó, bár e tekintetben semmi pozitívot tudni nem lehet, tartózkodóan fogadta Fejérváry tanácsait, a mi mára a legtöbb esetben határozott visszautasítást jelent. Erre val különben az is hogy a felség bizalmas emberei előtt komolyan panaszkodott tanácsosai megbízhatatlansága miatt.

Mi azt hisszük, hogy a kocka el van vetve és a Fejérváry-kormány meg fog bukni. Meg fogják buktatni első sorban azok a kulfarok, melyek egymásután érik a vármegyékben a főispánokat, ezen felül a házfelosztás kérdése s az általános választói jog — Ausztria csödjé. Mert kétségünk alig lehet az iránt, hogy Gautsch bárót is Kristóffyék ugratják bele a választói jog propagálásába — s osztrák kollégáikkal együtt nekik is buknok kell. Sorsuk összerorrott, végzetük megpecsételtett.

Egy virziót hallottunk arról, hogy a király csakis azon esetben bízná meg a kormányalakítással a koalíciót, ha az garantálná a felségjogokat. Már most nagy kérdés az, hogy mit ért ez alatt a király. Ha ez a garancia annyit jelentene, hogy a magyar vezényszórol mondjon le a nemzet, akkor már is tiltakoznunk kellene az ellen, hogy a jelenlegi többség uralomra jusszon — ilyen ár mellett. Erről különben

Báli alakok.

Irta: Egy szemlélő.

IV. Az ünnepelt táncosnő.

Ő maga lehet szép, csinos, kedves, szellemes és kitűnő táncosnő, vagy pedig mindennek az ellenkezője; az édesapja azonban mindenesetre előkelő társadalmi állású, vagy legalább tekintélyes vagyonaal rendelkező uriember. A leánynak rendszeren egész udvara van. Egy körtáncért négy-öt táncos versenyez, a kik majd elővadásznak a szere tetreméltóságról, különösen ha az apa véletlenül feléjük pillant, vagy esetleg figyelemmel kíséri őket.

Az ünnepelt táncosnő viselkedése most már attól függ, hogy milyen mértékben okoskodó természet és mennyire csiszolták az érzései. Ha elfogult és tisztán csak magának tulajdoníthatja a sikert, akkor sugárzik, ragyog, nevet és diadalmaskodik. Ellenkező esekben — a mi csak bizonyos koroktal és akkor is elég ritkán fordul elő — bensőleg lenézi az egész tolatkodó hadat, kifelé azonban mosolyog, — nyájaskodik, táncol és mulat. Mert még is van abban valami édesen szédítő, hogy körülötte lebzsel a fiatalság színe-java, míg a többi leányt csak mérsékelten, szép sorjában táncoltatják, vagy egyáltalán észre sem veszik.

Az ünnepelt táncosnőben gyakran fölébred a guayolódó kedv és még gyakrabban a szeszélyes elbizakodottság. Az első esetben kegyetlenül megszólja a „pihenő” táncosnőket, a táncosokat, sőt csipős nyelvecskéje még a vele foglalkozó fiatalokat sem kiméli; a második esetben pedig zsarnok módon rendelkezik udvarával, parancsokat osztogat,

táncokat ad és visszavon, kitüntet és lesújt. Az ünnepelték közül való az omlatag táncosnő is, ki regényes pózban a táncosok vállára hanyatlik és úgy hurcoltatja magát.

A táncosok pedig türnek, szenvednek és mulatnak, mert hátba az ünnepelt hölgy apja méltányolni fogja a buzgalmat és laudációt nem ismerő fáradságot?

V. A hamupipőke.

Rendszeren igénytelen külsőjű, mérsékelten ügyestáncosnő, kinek kevés ismerőse van a bálteremben. Lehet azonban bájos, mint a tavasz és a mellett szenvedélyes táncosnő, mégsem veszik észre és nem méltányolják eléggé, mivel családjának tulszerény anyagi helyzete közismert; azonkívül sem rang, sem kiváló társadalmi állás, sem előkelő rokoni összeköttetés nem esábit a közeledésre. E mellett még egy szemebetűnő fogyatkozása van. Ugyanis viselkedése és öltözete is végtelenül szerény.

Ha több merészség volna benne, ha modora elevenebb, öltözete kacérab, kihívóbb, szóval ha mindenképp mutatósabb lenne, akkor okvetlenül órványosulna legalább báli éjszakán.

De nem képes arra, ami pedig sok bállozó leány sikerének egyedüli titka, hogy egyéniségét meghamisítsa és kiforgassa rendszer mívoltából.

Ő az, aki sohasem ejt el szellemes megjegyzéseket a legvadabb körtánc közben; a merész bókokra, (ha ugyan kap) nem felel még merészebb visszavágással; a kézszerítást soha sem viszonzza; aztán nem tartja kötelezőnek félig a cigányra dőlve táncolni és nem dudolja a kedvenc nótáját, akármilyen szívtépően huzzák.

Megtörténik, hogy egyáltalán nem veszenk tudomást az oltóléről: úgy elnéznek fölőtte mintha jelen nem volna.

Ilyenkor kimondhatatlan gyötrelmeken megy keresztül. Csak úgy lüktet benne a fűzfalmas szegyenkezés azon ostoba előítélet miatt, mely a táncosnőt a tanácsosok szeszélyének kiszolgálója, szegyeneljes dolognak minősíti az ülést. Az arca lángol, a feje zug és legszívesebben sirva futna ki a tereméből.

Néha nem is mer fölpillantani, nehogy kiesorduljon a könnye.

Teőzi keserűségét a mama nyugtalanossága, ki gondolatban kiátkozza az összes rendezőket, a lusta táncosokat és a többi kacér teremest, akik lám, hogy mulatnak! De ez nem elég, mert még ezenfölül gyakran igazságtalan szemrehányásokkal is halmozza el a leányt.

Ha valamelyik szamaritánus hajlandóságu rendező megkönyörül rajta és fölkeri egy kegyelem turra, vagy pedig fölöncsip egy áldozatkész táncost és odahurcolja hozzá, a leány hálás fölmagasztottságtól sugárzó arccal vegyül a táncolók közé.

Ha azonban a mulani vágyásnál erősebb benne a dac és önérzet, akkor nagyon, de nagyon szégyeli magát, mikor észreveszi a rendező dühös kapacitálását, a kiszemelt táncos még dühösebb ellenkezését és nem éppen diosteljes odahurcoltatását és megelégetve a mulatságot, hamarosan elhagyja a báltermet.

VI. Az est hőse, vagy főrendező.

A frakkja és bajusza kifogástalan, a föllépése önérzetes. Elegáns, hanyag mozdulatokkal, vagy daliásan kihuzódva vonul

még korai is tán beszélni, ehhez egy do-
log föltétlenül és mulasztathatlanul szük-
séges nevezetesen az, hogy az a várvavárt
és hön éhajtott eorsferdulat, a Fejérváry-
kormány teljes és végleges bukása mielőbb
bekövetkezzen.

Az alkotmány-válság.

Feilitzsch Arthur²² képviselő-
jelölt.

Nagybányáról jelentik, hogy a Bay
Lajos lemondásával megüresedett nagybányai
választó kerületben Feilitzsch báró földmi-
velésügyi minisztert fogják jelölni. A jelöl-
ést az ottani kincstári tisztviselők teszik
mag felelőbb rendelkezésre. A kerület olábsága
Szinýérváralján ma értekezletet tartott, a
melyen kimondták, hogy Feilitzsch báró
jelölését a leghathatósabbban támogatni fog-
ják. Az oláhságot ez elhatározásra Lukáciu
László lafalusi pap, az ösmert oláh agitá-
tor vette reá, aki kijelentette, hogy Feilitzsch
báró megválasztásáért mindent elkövet. A
nagybányai ellenzék Szappanyos Gerő dr.
fővárosi ügyvédet léptette ugyan fel, aki
azonban előre láthatólag vissza fog lépni a
jelöléstől, mert Feilitzsch Arthur báróval
szemben csak egy ember veheti fel a harcot
a kerületben, Stoll Béla dr. nagybányai
ügyvéd, ki a választó polgárság, valamint a
románság körében is általános, nagy nép-
szerettségnek örvend. Az ellenzéki pártok
egyébkként ez ügyben a holnapi nap folya-
mán értekezletet fognak tartani. A meg-
székelyén, Nagykárolyban biztosra veszik,
hogy Domokos László, nagybányai főszolga-
bíró és Berenczy Kovács Sándor szolgabíró
kikről köztudomású, hogy a nemzeti küzde-
lem mellett foglalnak állást, felfüggesztik és
helyükbe Papp Kálmánt, a vármegyének
egyik volt, és elmozdított főszolgabíróját ne-
vezik ki helyettesükül.

Óvás Kubinyi főispánsága ellen.

Komáromvármegye szövettkezett ellen-
zéke legutóbbi értekezlete alkalmából ki-
mondotta volt, hogy Kubinyi Géza megye-
főnöknek installációját törvényesnek el nem
ismeri és ellene óvást emel. Az ellenzék

a közésre a fiatalok közé; a rendezőkkel
rendelkezik, a táncok sorrendjét tetszése
szerint módosítja s ítéletet mond elevenek
és holtak fölött.

Rendesen előkelő állású, vagy vagy-
nos fiatal ember, ki hangadó a fiatalok kö-
zött Néha azonban az ismeretlenség homá-
lyából bukkan elő, akárcsak egy meteor s
csupán csak imponáló magatartásával küzd
föl magát az est hőségé.

A mint belép a terembe, a legtöbb
leány szeme megakad rajta s a gardémok
is megkülönböztetett nyájassággal tekintge-
nek feléje. Némely mama és néni azonban
csalhatatlan ösztönrel megéri, hogy az est
hőse nem hálás médium s azért a leány fig-
yelmé; inkább az apróbb, de kitartóbb boly-
gócskák, illetve fiatalok felé irányítja.

Az est hőse mindenekelőtt kiáll a kö-
zésre, a honnan legjobban szemügyre vehet
mindenkit s a honnan őt is a legjobban lát-
hatják. A többi táncot magával sodorhatja a
tánc heve, vagy egy szempár biztató tüze,
ámde ő áll rendületlenül és hidegvérten,
mint az angol regények legfigyelemre méltó
lordja. Néha-néha nagy kegyesen megresz-
kíroz egy-egy körtáncot és az is megtörté-
nik, hogy hangulatot teremt valamelyik tán-
csozó mellett.

Éjjel után méltóságteljesen elvonul,
vagy nyomtalanul eltűnik, akárcsak egy
igazi üstökös, de az sem ritka eset, hogy
marad és fölenged. Ugyanis a kedve kivi-
rágzik, udvarol táncol, sőt néha duhajkodik
is eszeveszett módon, úgy, hogy mire a haj-
nal bekandikál a báterembe, valamennyi
táncos között az est hőse a legletörtebb.
Elyen alakokat is a Csarnok estélyén.

ezt most falragaszokon hozta a vármegye
közönségének tudomására.

Uj megyefőnök.

Perényi Zsigmond báró, Máramarosvár-
megye főispánja legközelebb megváltik állá-
sától. A belügyminiszter — mint értesü-
lünk — helyére Páris Károly, volt aradme-
gyei vilgosi főszolgabíró nevezi ki. Páris
ezelőtt két évvel fegyelmi vizsgálat alatt
volt, mert nem kevesebb, mint tíz rendbeli
hivatalbeli vesztegetéssel vádolták. A viz-
gálat folyamán a vádak bebizonyultak, mire
Páris főszolgabíró beadta lemondását. A le-
mondást a vármegye elfogadta és így a fe-
gyelmi vizsgálat be lett szüntetve.

Sopron megyefőnökét bojkotálták.

Sopronból táviratozzák a Magyar Tu-
dósítónak, hogy a város társadalma elhatá-
rozta, hogy Baditz Zoltán megyefőnököt
bojkotálják. A megyefőnökkel senki sem
érintkezik és neki szolgálatokat senki nem
teljesít. A megyefőnök lakását állandóan
csendőrség őrizi. Baditz különben fel-
terjesztést intézett a belügyminiszterhez, a
melyben kérte, hogy a vármegye törvényha-
tósága által e hó 12-ére összehívott rendes
közgyűlést, amelyen a vármegye közönsége
állást akart foglalni beigtatása ellen, füg-
geszsze fel. Ezzel szemben a törvényható-
sági bizottság tagjai értekezletet tartottak és
elhatározták, hogy a közgyűlést 12-én meg-
tartják. A jóléti bizottság permanenciában
van, hogy az esetleg bekövetkező erőszako-
s intézkedések ellen azonnal állást fog-
laljon. A megyefőnök 14-ére akarja össze-
hívni az instaláló közgyűlést.

Választási visszaélések.

A kormány minden elképzelhető esz-
közzel diadaira akarja juttatni Lukács György
kultuszminisztert, a függetlenségi párt jelölt-
jével, dr. Németh Imrével szemben. A tiszt-
viselő körében nagy elkeseredést szül az a
presszió, amelylyel a kormány közegei őket
meggyőződésüktől eltéríteni akarja. Rombauer
Emil, az V. kerületi állami főreáliskola nem-
rég kinevezett igazgatója, címzetes főigazgató,
a napokban magához hivatott hat reálisko-
lai tanárt és minihogy a nemrég lezajlott
II. kerületi választás alkalmával az ellenzéki
jelöltekre adták le szavazataikat, felszólította
őket, hogy adják be lemondásukat. Hozzá-
tette, hogy erre felsőbb utasítása van. A
tanárok a kultuszminiszteriumban kérdés
tárgyává tették az ügyet, ahol igyekeztek
azt elsimitani. Molnár Viktor kultuszminisz-
teriumi államtitkár pedig ugyancsak a na-
pokban magához rendelte azokat a tisztvisel-
őket, akik a legutóbbi választás alkalmával
a II. kerületben Németh Imrére szavaztak és
figyelmeztette őket, hogy a jövőre nézve
tartásuk kötelességüknek a kormány jelöltje-
nek támogatását. Többek között megjelent
az államtitkár előtt Papp Rezső, kultuszmi-
nisteri hivatalnok is, ki nyíltan kijelentette,
hogy ő ismét Németh Imrére fog szavazni.
Illetékes helyről erre Papp Rezsőt nyolc
napra sürgősen Pozsonyba rendelték, hogy
megakadályozzák a leszavazásban. A pénz-
ügyminiszteriumban úgy toborozzák a hiva-
tálnokokat, hogy nyolcvan korona rendezői
díjat ígérnek nekik.

Szabolcs megye ellenállása.

Nyiregyházáról táviratozzák a Magyar
Tudósítónak: Szabolcs megye törvényhatósá-
gának alkotmányvédő bizottsága tegnap ér-
tekezletet tartott, amelyen minden politikai
párthoz tartozó bizottsági tagok teljes szá-
mában vettek részt. Az értekezleten bírálat alá
vették a kormány legutóbbi megsemmi-
sítő leiratait, amelyekre nézve elhatározták,
hogy azt tudomásul nem veszik és előbbeni
határozataikat fenntartják. A vármegyei tiszt-
viselő bizottságára a bizottság ülése alatt
százötvenöt ezer korona gyűlt össze. Nagy
tetszést keltett Kállay András, volt főispán
hazafias beszéde, melyben hangsúlyozta, hogy

mily előnyösen járult volna az alkotmányos
hibontakozáshoz az, ha a jelen kormánytól
a főispánok testületileg vonják meg támoga-
tásukat, amely kormány politikai minőségben
szolgálni, sem rom tisztességes, sem nem
hazafias vállalkozás.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Péntek, dec. 8.: „Takarodó“ dráma. (A)
Szombat, de. 9.: Közönyt-Közönyvel“
színmű. (B)

Bérlet 60. szám (C)

Csütörtök, 1905. évi december hó 7-én:

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Mister Vandergold, gazdag
amerikai — — — Békeffy Lajos.
Tripp Jonathán — — — Polgár Sándor.
Cuikle Tóbiás, impreszárió — — — Arkossy Vilmos.
Harriet, unokahuga — — — Sz. Pozsonyi L.
Arabella, huga — — — Radó Anna.
Holmas, ügyvéd — — — Kondor Ernő.
Billy) Vandergold cselédei Szabó Gyula.
Molly) Fóthi Frida.
Big Bostoni diákkisasz-
szonyok — — — Sz. Gárdonyi T.

Szegény Jonathán. Ma este Milóker
hatalmas zenei alkotása kerül színre, mely-
nek legutóbbi előadása iránt is szép érdeklő-
dés mutatkozott. A főbb szerepeket ma is
Fóthi Frida, Pozsonyi Lenke, Békeffy Lajos,
Polgár Sándor játsszák.

Takarodó. Holnap a Takarodó kerül
színre, melynek legutóbbi előadása a közön-
ség körében általános nagy tetszést aratott,
s melyről a legrégibb színházlátogatók ugy
nyilatkoztak, hogy a szezon legjobb drámai
előadása volt.

Közönyt közönyvel. Szombaton ez
a klasszikus vígjáték kerül színre a vezető
szerepben Zilahy Gyulával, a ki e szerepé-
ben Bécsben is nagy sikert aratott. Az elő-
adás iránt nagy az érdeklődés.

Csöppség. Dr. Fényes Samu nagy si-
kerű vígjátékának vasárnap este lesz a be-
mutató előadása. A darabból serényen foly-
nak a próbák.

H I R E K.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Ma délelőtt tartotta Hajdúvármegye
rendes téli közgyűlését a bizottsági tagok
rendkívül nagy érdeklődése mellett. Sajnos,
az alispánválasztást nem lehetett megtar-
tani, mert a lemondott, de állásától még fel-
nem mentett Domahidy Elemér főispán nem
akart elnökölni a közgyűlésen.

Nagy izgalmak közt kezdtek tárgyalni
a politikai javaslatokat. Jánosi Zoltán ma
elemében volt. Beszélt szépen, tüzesen, lel-
kesen, de ám zagyván és rettenetesen sokat.
Már pedig sok beszédnek sok az alja, mondja
a közmondás. Bizony ez igaznak is bizonyult
vele szemben is. A komoly tanácskozó te-
rem helyett a népgyűléseken képzelte magát.
Egyik tulásból a másikba esett ma is. Mi-
után pedig a hangulat is kedvezett az ő
tulzó irányzatának, szertelenségre hajló ter-
mészete ki-kicsapott a higgadság medréből.

Ma ismét bebizonyította Jánosi, hogy
ő kitűnő izgató ugyan, alaposan kezeli a
szót, de ellenmondást nem tűrő — követ-
kezetlenséggel. A meglepett közgyűlés így

több olyan határozatba ugrott bele, amelyeket országszerte megmosolyognak majd. Már pedig nagyon rossz szolgálatot tesz az a megyének, aki ilyen határozatok hozatalába beleviszi a törvényhatóságot. Jánosi ezt tette. Így aztán a közgyűlés következtetésre valló határozatokat hozott. A közgyűlés ugyanis elfogadta azt a véleményt, hogy ez a kormány törvénytelen, alkotmányellenes, tehát minden rendelete az.

Ez helyes. De ha minden kormányrendelet törvénytelen, akkor miért vette tudomásul a közgyűlés egyhangulag, tehát Jánosi Zoltán is, a baptisták törvényes elismeréséről szóló kormányrendeletet? Hiszen ezt is ugyanazon törvénytelen kormányváltás- és közoktatási ügyvivője adta ki, akinek a Bocskay-szoborra utalványozott 4000 koronáját pedig éppen Jánosi indítványára visszautasította a közgyűlés! Közderültséget fog kelteni az a határozat is, hogy a karhatalommal jövő új főispán ellen az alispán is kérjen karhatalmat a betörés megakadályozására, hiszen a karhatalmat lefoglalja majd az új főispán, az alispánt pedig, ha karhatalmat kér, elutasítják. Maga az alispánhelyettes is oly nevetségesnek tartotta az indítványt, hogy később inkább elhagyni állását, de ilyen nevetséges helyzetbe sodortatni nem engedi magát. Megemlékezésre méltó, hogy az egész tisztikar a főjegyző véleményén volt. A megtévedt közgyűlés azért a Jánosi indítványát fogadta el.

Az ülés kezdete.

Weszprémy Zoltán alispánhelyettes, főjegyző pontosan 9 órakor nyitotta a közgyűlést és meleg szavakkal üdvözölte a szép számban megjelent bizottsági tagokat. Bejelenté, hogy Domahidy Elemér főispán lemondott és így nem elnököl ma, tehát az alispán választás elmarad. Végül kéri a bizottsági tagokat, hogy ma, amikor még a levegő is tele van puskaporral, méltósággal és higgadtsággal tárgyalják a politikai természetű tárgyakat.

Jánosi Zoltán napirendváltoztatást indítványoz, amelyet elfogadtak. A felolvasott alispáni jelentést tudomásul vették.

Pákozdy Sándor tb. főjegyző felolvasta a belügynek leiratát, amelyben a vármegyének az ellenállást kimondó határozatait megsemmisíti, a rendelete végrehajtását követeli és az alispánt a megsemmisítő rendeleteinek feltétlen végrehajtására utasítja. Lengyel Imre szoboszlói bizottsági tag indítványt tett, hogy az önkéntes adókat fogadja el a vármegye és az önként belépő újoncoknak a belépő nyilatkozatot állítsa ki. Ide tartozott Esztergomvármegye határozata is.

Az állandó választmány javaslata az, hogy a vármegye ragaszkodjék előbbi határozataihoz, megfélemlíteni nem engedi magát, tisztviselőit a megye határozatainak végrehajtására utasítja, tisztviselőit felfüggesztésük idejére kártalanítja. (Viharos éjzenés.)

Lengyel Imre nagy zajban kezdi beszédét. Indítványát fentartja, hivatkozik az 1886. XXI. t. c. 19. §-ára. Figyelmezteti a közgyűlést, hogy a másodszori megsemmisítő rendeletet végre kell hajtani. Itt semmitfele betűjogászkodás nem ér semmit. Az önként fizetett adókat és újoncokat el kell fogadni. Felhossa a Marjay Péter 48-as képviselő esetét, akinek két fia is szolgál a közös hadseregben.

— Elég hiba az — kiáltották közbe.

Jánosi Zoltán vakmerőségnek nevezi Lengyel Imre felszólalását. (Nagy zaj.)

— Eláll!
— Kikérem a gyanusítást! — kiáltja feléje Lengyel Imre.

— Ne gyanusítson itt! Nem gyanusít! — közbekiáltások.

Az izgalmak lecsillapulta után folytatta beszédét Jánosi. Bizonyítja, hogy a helyzet ma más. Felelős kormány nincs, a többség jogait kijátssza, tehát a törvényhatóságnak védekezni kell. Esztergomvármegye példáját nem követheti Hajdúvármegye, mert Esztergom a papok megyéje.

— De az esztergomi érsek elesett Mohácsnál — szel közbe Lengyel Imre.

Jánosi Zoltán azzal fejezi be beszédét, hogy az állandó választmány javaslatát egyhangulag fogadják el.

Soltész László (Hajdúszoboszló) szólalt fel. Azt mondja a szabadság rend nélkül olyan, mint a tűz szabályozás, fékezés nélkül. Szomorúan látja, hogy hazánkban a rend felbomlott. (Ki bontotta meg? Közbekiáltás. Nagy zaj és ellenmondás.) Az esztergomi határozat elfogadását indítványozta.

Rásó Gyula nyug. alispán helyreigazítja ugy Lengyel Imre, mint Jánosi Zoltán szavait. A póttartalékosok behívása már készöbön áll, jövő nyárra pedig meglesz a gazdasági sztrájk. Lengyel Imre javaslatát pártolja.

Brassay Károly a megye becsületi ügyének tekinti, hogy Bocskay ivadékaik kitarcsanak eddigi határozataik mellett. (Éljenzés.)

U. Szabó Lajos dr. (Hajdúszoboszló) az „arany bulla” 37. cikkére hivatkozik.

— De hiszen csak 31 pontból áll az arany bulla! — szól közbe óriási derültség közben Jánosi.

Kálmán Lajos felemlíti, hogy 300 év előtt Bocskay nem egyezett ki Báscsival, no egyezünk mi se ki most. (Éljenzés.)

Jánosi Zoltán a volt alispánnak azt a tényét, hogy lemondott, nem tekinti bázafias ténynek, mert ő kitért a nagy küzdelem elől, a melyet különben sem helyeselt soha. A terrorizmus vádját visszautasítja. Az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Izonyu zajban rendelte el a szavazást az elnök. Az állandó választmány javaslatát óriási többséggel elfogadták. Rásó Gyula, Lengyel Imre, Soltész László, dr. Nagy Gábor, Latinovics Pál, U. Szabó Lajos szavaztak ellene csupán.

Az állami javadalmozás megvonásáról szóló belügynöki rendeletet tárgyalása következett. Az állandó választmány Kovács Gyula és Jánosi Zoltán indítványára javasolja, hogy a kincstár ellen a vármegye indítson pert. Egyhangulag elfogadták és tudomásul vették, hogy a tisztviselők fizetésének fedezésére 50.000 koronát vettek föl.

Tudomásul vették a baptista vallásfelekezet elismerése tárgyában érkezett vallás és közoktatási ügyvivői körrendeletet.

Visszautasított államsegély.

Ezután a Bocskay-szoborra utalványozott 4000 korona államsegély ügye került tárgyalásra. Jánosi Zoltán indítványozza, hogy a törvénytelen kormánytól ne fogadják el a Bocskay-szoborra az államsegélyt. Rásó Gyula elfogadja a segélyt. Brassay Károly tüzes beszédben még tovább megy Jánosinál is. Nem akarja megbecsületleníteni a Bocskay emléket az alkotmánytörpő, törvényellenes kormány adományával. Kovács Gyula és Czeglédy Mihály tiszti ügyész felszólalása után az állandó választmány javaslatát leszavazta és a 4000 koronát nem fogadta el.

Választások.

Ezután titkos szavazás után a közigazgatási bizottságba 5 tagot 2 évi, 2 tagot 1 évi megbizatással, — a központi választmányba pedig két tagot választottak. A közigazgatási bizottságba

megválasztottak 2 évi megbizatással Kovács Gyula, Weszprémy István, Kiss Ferenc, Kömmerling János, Padra Sándor, 1 évi megbizatással Rásó Gyula és Brassay Károly, a központi választmányba pedig Kömmerling János és Rásó Gyula. A közegészségügyi bizottság tagjai lettek: Somosy Béla, Csuhány László, Nábráczky István, Fekete Sándor, Orosz Sándor, Nemes Zoltán, Weszprémy István, dr. Dömötör József, Kovács Gyula, Kiss Ferenc és Vares Géza. Az állandó választmányba Rásó Gyula ny. alispánnal szemben Jánosi Zoltánt választották meg.

Karhatalom ellen karhatalom.

Együttesen tárgyalták ezután a képviselőház június 21-iki határozatát és a társ-törvényhatóságok a nemzeti ellenállás ügyében hozott határozatait. Az új főispánnal szemben elfoglalandó álláspont dolgában a esikmegyei határozatot, t. i. hogy az esküt a főispántól nem veszi ki, a tisztviselőknek megtöltja, hogy neki engedelmesséjének, a közgyűlési termet és főispáni lakást lepecsételi, azzal egészíti ki Jánosi Zoltán, hogy az új főispánnal szemben az alispán vegye igénybe a karhatalmat és a megyeháza való főispáni betörést karhatalommal akadályozza meg. Weszprémy István ellenzi Jánosi indítványát, mert ez már a passiv ellenállásról való lépést jelentené, t. i. erőszakot alkalmaznának erőszakkal szemben. Jánosi fentartja indítványát, mert a törvény értelmében joga van a karhatalmat igénybe venni az alispánnak. — Czeglédy Mihály tiszti ügyész szerint is joga van a karhatalmat igénybe venni az alispánnak, de nem fog a katonaság engedelmesséjének, mert a kormány ellenkező rendelkezést fog adni. Weszprémy István rövid felszólalása után Brassay Károly pártolta Jánosi indítványát.

Az elnök Wespriémy Zoltán alispán helyettes erre kijelentette, hogy bármit határozzon a közgyűlés, ő ezt az utasítást nem fogadja el és a karhatalmat igénybe nem veszi, miután ugy sem becsületlenkedne a fegyelmi vizsgálatot, függeszték fel, mozdítsák el állásától, de ő az esztergomi utasítást nem fogadhatja el. Jánosi Zoltán fentartja indítványát és a közgyűlés 31 szóval 30 ellenében a Jánosi indítványát fogadta el.

Jánosi Zoltán indítványozza, hogy a vármegye tegyen büvádi feljelentést a kormány tagjai ellen. Az állandó választmány ezzel szemben napirendtérést indítványoz. Jánosi hosszasan indokolja indítványát: üres padosok előtt. Weszprémy István ellenzi a Jánosi indítványát, Czeglédy Mihály főügyész szintén. Jánosi fentartja indítványát, amelyet a közgyűlés 28 szavazattal 17 ellen elfogadott.

Az általános szavazati jog.

Az általános titkos és egyenlő választói jog ügyében a komáromi és nagyváradai átiratok mellett Jánosi Zoltán szólalt fel lelkesen, fanatikus tüzzel. Az állandó választmány javaslata ellenében ugy határozott a közgyűlés, hogy az általános szavazati jog soron kívül iktatassék törvénybe és ne bizasék annak törvénybe iktatása, mint az állandó választmány javasolta, a törvényhozás bölcs belátására.

Ezután ugy megürült a terem, hogy alig maradt jelen bizottsági tag. A tárgyszorozat többi pontjai: így gyorsan letárgyalták. A közgyűlés 1 óra után ért véget.

— Tanácsülés volt ma délelőtt a városházán Kovács József polgármester elnöke alatt, melyen folyó ügyeket és kiutalásokat intéztek el.

Miklósné és Társa

BANNA

üzletében nagy tözsde mellett lehet gyermekjátékokat, valamint karácsonyi ajándék tárgyakat legolcsóbban vásárolni.

A Csokonai-kör felolvasó ülése.

A Csokonai-kör idei programjához hiven sűrű egymásutánban rendezte felolvasó üléseit. A novemberi megnyitó felolvasó ülést holnap, pénteken követi a második felolvasó ülés, a melyen ismét csupán helyi szerzők műveit szolgáltatják a műsort. Dr. Csűrös Ferenc ev. ref. gymn. tanár, a régi kollégiumi diákelemből mutat be érdekes mozaik darabokat. Ezt a komolyabb tárgy felolvasást novella, majd költemények váltják fel. A novellát Vándor Iván, ez e tehetséges ifjú írta, a ki ezt az alkalmat választotta, hogy a nagyközönség elé lépjen, költeményeket pedig Szávay Gyula ad elő, a ki országos értekezésként költő, de a kit mégis itthon Debrecenben kezdődnek és szeretnek legjobban. A felolvasó ülés a kollégium dísztermében lesz délután 5 órakor. A program a következő: 1. Kollégiumi élet Csokonai korában. Értékezés. Irta és felolvassa: dr. Csűrös Ferenc, a Csokonai-kör tagja. 2. Marika. Elbeszélés. Irta és felolvassa: Vándor Iván, a Csokonai-kör tagja. 3. Költemények. Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Csokonai-kör választmányi tagja.

A mi bálunk. A függetlenségi párt január 6-iki estélye iránt a polgárság körében már is nagy az érdeklődés. A meghívókat már szétküldték, azonban akik eddig tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak forduljanak a függetlenségi körben székelő bizottsághoz. Minden esztendőben a legsikerültebb bálók egyike a függetlenségi párt bálja és az agilis rendező bizottság mindent elkövet, hogy bálunk az idén is méltó legyen régi hírnevéhez.

Érdekes nyilvános árverés lesz f. évi december hó 18-án délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében. A Piac-utca 50 számú ház a Szent-Anna utca sarkán, mely özv. Mentze Henrikné és az ág. ev. egyház tulajdonát képezi: kerül önkéntes nyilvános árverés alá.

A nyíregyházi Bessenyi kör december hó 9-ikén este 8 órakor a koronaszálló dísztermében estét rendez a következő műsorral. — 1. a) Nagy ária Doppler „Szép Ilonka” c. operájából. b) Dal Czobor Károly „Hajduk hadnagya” c. víg operájából. c) Lányi Ernő: Egy sir. Éneklő: dr. Dalnoki Viktor, a m. kir. Opera művésze. 2. a) Szalay Fruzsina: Mese. b) Farkas Imre: Ugy-e Jani? c) Farkas Imre: A kis kedvt. Előadja: Paulay Erzsébet urhölgy, a Nemzeti Színház művésznője. 3. Lányi Ernő: a) Cigányének. b) Előgia. c) Humoreszk. Zongorán előadja: Lányi Ernő, a miskolci zeneiskola igazgatója. 4. a) Lányi Ernő: Ha te virág volnál. b) Lányi Ernő: Ó mért oly későn...? c) Hihalovics: Szerelmi dal. Éneklő: dr. Halász Henrikné urnő. 1. a) Lányi Ernő: Román. b) Hubay Jenő: Csárdajelenet (3 dik). Hegedűn előadja: Fűredi Sándor. 2. Magyar népdalok. Előadja: dr. Dalnoki Viktor. 3. Herceg Ferenc: Bekvartélyozás. Monológ. Előadja: Paulay Erzsébet urhölgy. 4. Lányi Ernő: Magyar népdalok. Éneklő: dr. Halász Henrikné urnő.

Eljegyzés. Wolfram Ferenc helybeli órák és ékszer kereskedő eljegyezte Bella György kedves leányát, Göellát Nyirátorból.

Gyászvitézek. Besztercéről jelentik, hogy az ottani 53. gy. ezrednél 250 román katonaköteles jelentkezett, hogy katonai kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

A „Népszavá”-t elkobozták. A szociáldemokrata párt lapját, a „Népszavá”-t, a mely az utóbbi hetekben a legféltelenebb izgatás követte el minden sorában büntetlenül az állami- és társadalmi rend ellen, ma végre elkoboztatta az ügyészség. Mai számában ugyanis, mint a felhivatalos M. T. I. jelenti: „Megyünk előre” címmel költemény jelent meg, a mely a tulajdon intézménye s az alkotmány elleni izgatás jelenségeit tünteti fel. Ez alapon az ügyészség a nevezett lap ellen a sajtóügyi eljárást és a lefoglalást haladéktalanul folyamatba tette. Ez az elkobzás valószínűleg igen kellemetlenül érintette a szociáldemokrata elvtársakat, a kik

eddig lapjukban vígan, bántódás nélkül tobozóhattak. Szeretnék, ha annak jele volna ez, hogy a szociáldemokrata párttal rendelkező „intézők” végre is belátták ennek a szövetségnek undokságát s szakítsanak ezzel a mindenre képes és kapható maffiával.

Nyilvános köszönet. A „Szabadság asztaltársaság” mely a Széchenyi utca Privitzer féle vendéglőben szokta rendezni Jászajveteleit, tudomást szerezvén arról, hogy a siketnémák helybeli intézetének növendékei mily nagy szükségét érzik a meleg téli ruházatnak, f. hó 1-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy megalakulása óta gyűjtött pénzét 130 koronát a siketnémák felruházására adja. Az asztaltársaságnak tagjai Wacha Róbert elnökkel egyetemben az elmúlt héten meglátogatták a siketnémák intézetét s megilletődéssel hallgatták oszállyonként a növendékek feleleteit, valamint meggyőződést szerezhetek róla, hogy jókedvük megadóztatása révén összegyűjtött filléreiket nemesebb célra alig adhatták volna. Az ez alkalommal kezeimhez jutott 130 kor. adományösszegért tanítványaim nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Gácsér József vezető tanár.

Iró és dohányzó készletek, gertya és gyufatartók, (aufsatzok) dísztlak rendkívül olcsó árak mellett Mentze áruházában.

Uri szélhámós. Ma délelőtt párját ritkító eset történt Debrecenben. Varga Sándor, aki Benyáts Emil üzletében van alkalmazva, mint tanonc, főnöke megbízásából 29 korona és 80 fillért vitt a postára. A postaépület előtt egy jól öltözött fiatal ember megszólította a fiut:

— Adok neked öt koronát, menj el Horvát Ferenc Arany János-utca 21 szám alatti lakására és hozd el onnan az arany órámat és láncomat.

— Elmegyek, de előbb teladom ezt a postautalványt, felelt a fiu.

— Majd én feladom a pénzt, add ide és a kapuban megvárlak.

A fiu gyanútlanul adta át az utalványt és a pénzt és eltávozott, a mondott helyen természetesen nem talált sem Horváth Ferencet, sem aranyórát. Lélekszakadva futott vissza a főposta elé, de ott már nem találta azt a barátságos idegent. A rendőrségen jelentést az e-ettől, megadta a személyleírást, melynek alapján a nyomozást megindították.

Kinyomozott tolvaj. A múlt hónapban megírtuk, hogy ismeretlen tettes feltörte Kiss Jolán eszléd ládáját és abból egy ezüst órást és 14 korona készpénzt ellopott. Bikkfalvy rendőrbiztos kinyomozta most a tolvaj kiletét Szabó József többszörösen büntetett csavargó személyében, akit azonban eddig nem sikerült elfogni, mert a városból megszökött. A rendőrség elrendelte országos körözését.

Még az ajándékot sem fogadják szívesen, ha az nem Mentze Henrik új-donságok áruházából Piac-utca 50 Szent Anna-utca sarkáról való. Mert mindenki tudja, hogy Mentzenél csak szép, jó és olcsó új-donságokat lehet venni.

Tolvaj csavargó. Ma reggel Ganovszky Lajos üzletébe bement Sommer Sámuel 65 éves csavargó kéregetni, miközben egy őrizetlen pillanatban ellopott egy félliter rumot. Átadták egy rendőrnek, aki a központra kísérte. Megmotozásakor találtak nála két pár gummi talpu cipőt és egy ezüst fogantyus botot, melyek valószínűleg szinte lopásból származnak — letartóztatták.

Köszönetnyilvánítás. A földesi ev. ref. egyház a debreceni siketnéma intézet részére gyűlt 10 korona 60 fillér persely pénzt hoztam küldötte. Fogadja az egyház

és érdemes lelkésze hálás köszönetemet. — Vajha e szép példát más egyházok is követnék! Oláh Károly tanácsnok.

Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csuz és köszvényes betegek részére a híres király balsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszervu” gyógyszerár.

Británia angol új ezüst dísz tárgyak ma a legdivatosabbak, mesés nagy választék Mentze áruházában.

A Tais's gyémántok világhíresek, mint a legjobb utánzata a valódi gyémántoknak, ugyanszon színjétszók, ugyanszon főnyűek és tűzeseek, foglalása előnyös kivitelű, amely egyedül álló ugy olcsó ára, csak 1 frt, mint szépségénél fogva a legmelegebben ajánlhatjuk. A nyújtandó jótállást, mint kulcs üzleti elveit a cégnek minden vásárló szíves figyelmébe ajánljuk a közelgő karácsonyi ünnepekre. A cég vidéki megrendelésekre különös gondot fordít, s így mindenkinek módjában van e kedvező alkalomból a legszebb ékszerekkel ellátni magát. A cég mai hirdetésére bővebb felvilágosítást nyújt.

Önök is tudni kell. Antidol a londoni és berlini kiállításon arany éremmel lett kitüntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fajsíjás, migraine és nátha ellen. Egy üveg K. 120. Kapható Muraközi, Mihalovics, Grósz Nagy Ferenc, Tóth Béla, Radákovics Géza és Balázs Odón gyógyszerész uraknál.

Papa! Mama! baba! Mentze.

TAVIRATOK.

Pótválasztás a fővárosban.

Budapest, december 7. A II. kerületben ma délelőtt vette kezdetét a pótválasztás Lukács György kultuszminiszter haladópartii és Németh Imre dr. függetlenségi jelölt közt. A pártok sorsot húztak, hogy a Vigadó bejáratát melyik párt foglalja el. A sors ugy döntött, hogy a főutcai részt a Németik párt, az iskolauteai bejáratot pedig a Lukács-párt kapta meg. Délelőtt 11 órakor a szavazatok aránya ez: Lukács 338, Németh Imre 268. A szavazók nagy tömege még nem szavazott le. **A függetlenségi jelölt győzelme föltétlenül bizonyos.** Délután 2 órakor egyenlőek a szavazatok, a 48-as jelölt győzelme bizonyos.

Lenézett darabont főispán.

Budapest, december, 7. Kinöz incidens folyt le tegnap este a szabadelvű párt klubjában. Mikor a klubban a legelevenebb volt az élet, belépett a párthelyiségbe Kubinyi Géza az új komáromi főispán. Kubinyi, aki még most is tagja a szabadelvű pártak, barátságos mosollyal lépdelt a Lloyd klub parokettjeim és egyenesen ahhoz a csoporthoz közeledett, ahol Tisza beszélgetett barátaival. Egyszerre nagy csend lett. A megyefőnök nem értette a dolgot. Tisza végignézett okuláréjával a jövevényen és hátat fordított. A komáromi darabont legény pedig sápadtan harabdálta ajakát és odább állott. Az emberek kikerülték, végre a szolga elé állott és kijelentette:

— Egy urat kerestem, mondta, azért elkotródott.

Lesz-e kibontakozás?

Budapest, december 7. Az összes fővárosi lapok közölték, hogy Fejérváry fenntartja magának a jogot kibontakozás esetén

Kacagok,
Danolok,
Sirok,
Lármázok,
Nevetek,
Kiabálok
Fütyölök,
Énekek,
Gramphon a nevem,
Edison a feltalálom.
Wolfram Ferenc
 órás, ékszer és látszer kereskedő
 Egyház-tér 3 sz. a. nagy templom jobb oldalán az elárusítom.
 A hol olesó szakszerű javítás' is elvállalnak és a legujabb felvételi lemezek kaphatók.

Félegyházi János

Fiumei és Trieszti
kavé behozatali üzlete.

Árak forint értékben kilogrammonként.

Santos sárgás	1.20
Santos zöld, nagyon jó minőség	1.30
Salvador erős, kiadó minőség	1.50
Guatenla erős, jó zamatos	1.65
Portoricó világos, finom izü	1.65
Portoricó igen finom izü	1.85
Ceylon kitünő minőségü	1.90
Gyöngy kavé finom minőségü	1.75
" " kiváló finom	2.00
" " kitünő minőségü	2.00
Arany Jáva kavé, jó zamatu	1.60
" " finom zamatu	1.80
" " legfinomabb	2.20
Mocca jó minőség	1.50
" finom, erős	1.90
" legfinomabb nagyon erős	2.20
Liberia sárga, nagyszemü	1.55
Cuba kavé apró szemü, finom	1.40
" " közép szemü finom	1.60
" " nagyon jó zamatu	1.80
" " igen jó minőség	2.00
" " nagyon jó minőség	2.20
" " kitünő jó minőség	2.30
" " kiváló jó minőség	2.40

Naponta friss pörgölt és darált kavé.
Félegyházi János

DEBRECEN, Piac- és Miklós-utca sarkán, a vármegyeházával szemben.

Divat ujdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

Női ruha és kosztüm kelmék, Bluz selymek, Jó mosó barchetek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsórnázatok

gyönyörű választékban, szabott olesó árakban.

A világhírű francia P. D. jegyü kitünő szabásu

FÜZÖK

egyedüli raktára

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

Mintákkal kívánatra

készéggel szolgálunk.

Dr. Politzer Sanatóriuma
 és vízgyógyintézele,
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.
 Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány fürdők, forralóg kezelés, Vibrations massaga hizlaló és soványító gyógmód. Inhalatiók. **Javallatok:** Idegesség minden neme szív, tüdőbaj Edző eljárások. Izület és izom csúznál forró lékezeléssel bámlatos gyógyeredmények. — Kitünő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Allandó orvosi felügyelet. Felvilágosítással szívesen szolgál.

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője

PEKAREK
 CHINA-CEYLON
TEA

minőségénél fogva bármely más teával nem pótolható, miután finomsága, ereje és zamata a régen bevált keverési módszer által feltűmulhatlan marad. Senki ne mulassza el egy kísérletet tenni. Csak eredeti csomagokban kapható minden finomabb droguista-, fűszer- és csemege-kereskedésben.

Utcai lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalba.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak. Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olesó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrénytel tanulságosabbá és a gyermekekre nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált.

Horgony-Hidépítőszekrények

által is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkor a gyermek számára egy megfelelő szekrényt könnyen és biztosan kiáltszthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekrény árjegyzékét, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta-és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozaike- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb ároa kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony“ gyárijegy nélkül met hamisítvány visszautasítsunk, mert oktan volna jó pénz egy értéktelen hamisítványért kidobni! A ki zenekedvelő, az kérje meg árjegyzékét a híres Imperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS,

Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).

Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájcz), Rotterdam, Szt.-Pétervári, New-York

Minden Pénteken és Szombaton

friss németesen készített hurka kapható:

Naponta friss bel- és külföldi min-tára készült saját gyártmányu vegyes felvágottak.

Naponta friss Prágai és Kassai sonka főve és nyersen kapható

Benes V.

Fontos áru üzletében,
DEBRECEN, Főtér.

Uj gőzfűrészt

Butorgyári telepemen gőzfűrészt állítottam fel, melyen mindenféle rönkfák bárki részére jutányos áron deszkára fűrészelhetnek. Ugyanígy megvételre rönkfa és pedig: tölgy, kőris, szil, bük, dió és nyárfa.

Killer Ede

butorgyáros DEBRECEN.

Megjelent

a DEBRECENI

Képes Kalendárium 1906-ra.

Ára 1 korona.

Kapható a város könyvnyomdájában és minden könyvkereskedésben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó egyszeri hirdetése 3 fillér a címszó, valamint minden vastagabb betűből szedet szó duplán számítódik. **Apró hirdetések elire fizetendők.** Levélbeli tudakozásra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget beküldeni. Apró hirdetéseket a vidékieknek legcélszerűbben postautalványon eszközölhetnek, mert a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Csapó u. 10. sz.

A
„DEBRECEN”
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tesék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelőssége nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenéséül számított négy hét alatt bízott meg nem viszik a kiadóhivatal megemléstül.

Intelligens
joghallgató magántitkári vagy hasonló állást keres. Nyelvismeretel bír, perfektyorsír. Levelek a kiadóba kéretnek „Stenograspaus” jelige alatt.

500 darabb
minta érték nélküli boríték nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Három darab
alig használt hosszú gyermek pályapárna egy díszes keresztelőre való eladó. Megtekinthető Kéttmalom u. 17 szám.

Ügyvédi irodába
ajánkozik művelt urileány aki a levelezésben, írói munkálatokban és a gépirásban teljes jártassága van. Czimeket a kiadóhivatalba kér, mely után személyesen ajánlkozni fog. Jelige „Szépítés”

Szén
megrendelhető a nagytemplom melletti tózsdeben. — Ugyanott kockaszén kapható 10 db. 30 fillér.

Posta könyv
ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Pénzes
levelek vagy utalványhoz szükséges posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Közönséges
csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Mester hegedű
teljesen kijátva, tokkal és egyéb felszereléssel, jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A legjobb helyen
egy csinosan berendezett fűszer üzlet, olcsó házbéreléssel, sűrűen eladó Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Egy fiatal
leány ismeretséget óhajt kötni egy jó fiatal emberrel, ki szórakoztatná estétkint. Kérem a levelet a kiadóhivatalba.

Gyermektelen házaspár
ha a férjnek állandó foglalkozása van egy szobából és konyhából álló lakást kap azonnal takarítást. Jelenkezni lehet a kiadóhivatalban. d. l. után 3—4 óra között.

Fűszer
kereskedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Gabelsberger
levelező és vita gyorsírszatra kiűnő módszerrel legrovidebb idő alatt bárkit meganiok igen jutányosan. Leveleket „Kiűnő módszer” jellegével a kiadóba kérek.

Sógornóm
részére ki ír. 23 éves háziasan nevelt, szerény igényű, csinos leány férjet keresek Hozomány 3000 korona és kelengye. Ajánlatok: „Jó gazdaasszony” czimen kiadóba küldendők.

„Barna”
En ott leszek. Magácska tegye fel az ősi rózsát. Érzem hogy szeretjük egymást. Üdvözlő „Fiatl.”

Ügyes
varrónő házhoz ajánlkozik. Czimeket a kiadóba kér.

Uri kényelemmel
bebutorozott egy, esetleg 2 szobás különbejárattal gargon lakástkeresek azonnal vagy december 15-re lehetőleg az államépítészeti hivatal (Kossuth-u.) környékén. Ajánlatokat U. L. jelige alatt kérek a kiadóhivatalba.

Elragadó szép karácsonyi ajándékok!

Nr. 611.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 1415.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 200.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 609.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 406.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 1904/a.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 1202.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 1910/a.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 608.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

Nr. 405.
Ezelőtt 4 frt. Most 1 frt.

a Tait' gyémántok

gyönyörűek, elragadók tüzesek

a legfinomabb utánzatok a világon.

Szintarósságáért jótállás vállalatik, moshatók tisztíthatók mint a valódi gyémántok. A foglalások tartósságáért is jótállás vállalatik.

Ezen ékszerek legjobban ajánlhatók

alkalmi ajándékul az ünnepekre 1 frt drbja ezelőt
rendkívüli olcsó árban csak 1 vagy párja 4 frt.

Postai megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek. Minden itt lerajzolt tárgy 1 frt. 30 kr. beküldése után bérmentve, vagy 1 frt. 80 kr. utánvét mellett ajánlva küldetik el. 80 kr. postadíj mellett két vagy több darab is küldhető.

Megrendeléseknél kéretik egy második minta megadása, hogy ha esetleg az óhajtott kifogyott volna, ezzel pótoltsák. Képes árjegyzék és gyűrű mérték bérmentve és díjtalanul áll rendelkezésre. Nem tett sző tárgyak kézséggel és díjtalanul átcsereleltettek.

Tait's American Diamond Palace

Wien — I., Kärntnerstrasse 3 — Wien.